

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

חג השבועות / חג ח' סיון 358

לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482,

ניתן לקבל את העלון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: חג השבועות – חג הרפואה

מה יש בשיר השירים קדש הקדשים שמגן מפני מחלות?

אלא אומר הפסוק "ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום". וגילו לנו חכמי הקבלה שיש לנו שני פעמים בשנה בהם מגיעים לעולם הגבוה ביותר, שאינו מגיע אליו כל השנה כולה, והוא כתר דכתר דאריך אנפין. והוא בכתר במוסף של חג השבועות ובכתר במוסף של שמחת תורה – שמיני עצרת. (בכל שבת בעת רעווא דרעין במנחה של שבת אנחנו מגיעים למצח של הכתר, אבל בחג השבועות מגיעים לכתר שבכתר).

לכן גם על ידי אמירת שיר השירים שכל ענינו הוא הדביקות בין הקב"ה לכנסת ישראל, לכן עי"ז זוכה להמשיך רפואה.

לכן כתב בשער הכוונות (דרושי חג השבועות דרוש א) וז"ל: ודע כי כל מי שלא ישן בלילה הזאת כלל אפי' רגע אחד ויהיה עוסק בתורה כל הלילה, מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק בשנה ההיא, וכמ"ש הרשב"י בהקדמ' בראשית וז"ל: דיפוק ההוא שתא בשלם כו' ע"ש. ולא עוד אלא שהוראת חיי האדם בשנה היא תלויה בענין זה, כי אם לא ישן כלל ודאי שלא ימות בשנה ההיא ודי בזה. ולכן פשט המנהג הזה בישראל לעסוק בתורה כל ליל חג השבועות ואמנם הענין הוא זה כי ע"י היותם עוסקים בתורה כל הלילה הם ממשיכים את הכתר הנז' בז"א שהוא בחי' דיקנא דא"א שז"א עולה עד שם כנזכר. עכ"ל. [וביאר בספר שמן ששון (ח"ג על שעה"כ חלק דרושי העומר אות י') וז"ל, ולענ"ד נראה שהוא שנה תמימה דבחינת הזמנים עד חג השבועות שהרי כל התיקון הזה שאנו עוסקים בלילה הזאת הוא לבחינת הזמנים והוא המגן עכ"ל].

וכתב הגר"ח פאלאג"י זי"ע בספרו מועד לכל חי (סימן ח' סעיף ט"ז): מי שאינו ישן בלילה הזאת יהיה לו לסימנא טבא דלא ינום ולא ישן מזלו ומובטח לו דישראל שנתו, וזוכה לבנים ובני בנים תלמידי חכמים, ועושה תיקון לשכינה, ומתקן פגם הראות, וכו'. ובספר שמחת הרגל כתב וז"ל, ועוד לו תהא ידיעה מה שכתב רבינו האר"י כי הוראת חיי האדם היא בזו הלילה, לכן יזרזו מאד בכל יכולתו עכ"ל. [ובענין פגם הראות כך גם כתב הפלא יועץ (מערכת עצרת) וז"ל, ועבדי ה' העומדים בבית ה' בלילה הזה לה' צריכים להיות עוסקים בתורה כל הלילה בלי הפסק והוא תיקון לפגם הראות שפגם בראותו ראיות אסורות כגון נשים ואלילים ועל אשר פגם בכמה לילות עמל וכעס שהיה ניעור להכעיס את בוראו בשחוק וקלות ראש וכהנה רעות. עכ"ל].

טעם נוסף לרפואה הבאה בחג השבועות, נראה לומר על פי מה שכתב האריז"ל, שכל חולה חסר לו שער החמישים, כי

עומדים אנחנו סמוך ונראה לחג השבועות אומר הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זי"ע בספרו זרע קודש שכל השפע שבא לעולם מגיע לנו על ידי אבותינו הקדושים, כי מצינו בגמרא בברכות (כו:): "תפילות אבות תיקנום" ומהיכן למדים שאבות תיקנו לנו את התפילה? אומרת הברייתא: אברהם תקן תפלת שחרית שנאמר "וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם", ואין עמידה אלא תפילה שנאמר "ויעמד פינחס ויפלל". יצחק תיקן תפילת מנחה שנאמר "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב", ואין שיחה אלא תפילה, שנאמר "תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפוך שיחו". יעקב תקן תפילת ערבית שנאמר "ויפגע במקום וילן שם", ואין פגיעה אלא תפילה שנאמר "ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי".

והנה עמידה שיחה פגיעה ראשי תיבות" שפ"ע להורות כי השפיע בא לעולם על ידי האבות הקדושים.

ויש לומר על פי דרכו כי שפ"ע ראשי תיבות שמחתנו כנגד חג סוכות, פסח עצרת, להורות כי השפע לכל השנה בא על ידי שלשת הרגלים.

מצינו כי חג השבועות מסוגל להמשיך רפואה, גם למחלות שאין להם תרופה. כך מספר הרה"ג ר' יצחק זילברשטיין שליט"א בספרו עלינו לשבח: כשמרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל הלך פעם לבקר חולה וציין באוזניו: כמו שבשעת מתן תורה כל החולים נתרפאו - כך מתחדשת השפעה זו בכל שנה ושנה. ואפשר לבקש מהקב"ה רפואה שלמה על כל סוגי המחלות שבזמנים רגילים יתכן שלא הייתה להם רפואה.

שאל החולה את מרן זצוק"ל: אימתי בחג השבועות אפשר לזכות לזה? והשיב מרן: בשעה שקורין את עשרת הדיברות!

ונראה להוכיח כי חג שבועות במהותו מסוגל להביא רפואה לכל יהודי ויהודי, ולא דוקא בעשרת הדיברות.

מרן שר התורה הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א נשאל לאחרונה, מדוע אצל האשכנזים ידוע על יותר אנשים החולים ב"מחלה", לעומת עדות המזרח שפחות ידוע על מקרים קשים אצלם רח"ל. ענה רבי חיים: שהסיבה היא בגלל שאצל בני ספרד מקפידים יותר לומר בכל ערב שבת את "שיר השירים".

וכך מובא בשיחות הר"ן (שיחה רמ"ג) שרבי נחמן מברסלב אמר, כל הרפואות שבעולם מרומזים וכלולים בשיר השירים, והוא מועיל לכל מי שזקוק לרפואה או לאיזה ישועה, שהוא יכול להיפקד בברכת ישועה ורחמים ע"י אמירת שיר השירים.

חולה" בגימטריא מ"ט, וכדי להמשיך לו רפואה, צריך להמשיך לו משער הנ' – מן נ' שערי בינה, כמו שנאמר (איכה ב', י"ג): "מי ירפא לך", הינו שער הנ'. עכ"ד.

והנה בחג השבועות זוכים להגיע לשער החמישים אחר שעלינו במ"ט ימי ספירת העומר, לכן זוכה לרפואה.

עוד טעם יש לומר בזה, על פי מה שכתב בספר שער רוח הקודש (דף יא ע"א) שמי שניעור כל הלילה ולא ישן כלל ועוסק בתורה כל אותו הלילה, יהיה נפטר מעונש כרת אחד אם נתחייב ח"ו וכל לילה אחת פוטר כרת אחד. ע"כ. וכ"ה בשער היחודים (ענף ג' פ"ח דף לט ט"א), אך שם הוסיף: "ובלבד שילמוד בלילה ההוא בעניני עבירה שעבר שחייבים עליה כרת".

ובספר הכוונות ישן דף מח ע"ב כתב: 'מסורת היא בידינו כי העומד ממיטתו בעלות השחר או קודם אליו מעט ואינו ישן כל היום וכל הלילה לאחריו אלא אוכל כדי שביעה ויושב ועוסק בתורה ובמצוות עד שיעלה עמוד השחר ניצול מכרת אחד וכו'. ע"כ. ומבואר מדבריו שגם צריך לא לישון ביום שלפני. וצ"ע שבשער רוה"ק לא הביא זאת.

ובספר יסוד ושורש העבודה (שער המים פרק ד') כתב: גם כתב האר"י ז"ל להניצל מכרת להיות נעור כל הלילה ולא יישן כלל אלא עוסק בתורה עד אור הבוקר, וראוי ללמוד מעניני העבירה שעבר שחייב עליהם כרת, ובכל לילה שיעשה כן ניצול מכרת א' שנתחייב. עכ"ל. ונוהגים ללמוד מסכת כריתות משניות וגמרא וספרי יראים, וכבר נהגו בזה רבים מעם קדוש בימים הנוראים האלה ובימי השובבים ונוהגים גם כן ללמוד בעמידה בתיקון זה ובודאי תיקון זה יכול אדם לעשות בכל ימות השנה לישון מעט ביום כדי שיוכל להיות כל הלילה ניעור ללמוד כדי להנצל מכרת ר"ל.

ובדבריו מבואר שאפשר לישון ביום שלפני.

וכתב רבינו יוסף חיים ז"ע בשו"ת תורה לשמה (סימן תמ"ט) כתב שאפשר לעשות כן בכל לילה שרוצה אבל עדיף ליל א' או ליל ו', שבו יש תוספת נר"נ של שבת ויועיל יותר. ובספרו לשון חכמים (ח"ב סימן ל') כתב, שטוב לעשות כן לחולה מסוכן, שח"ו שמא נגזר עליו למות ויועיל עבורו.

והנה בספר מחברת הקודש בהגה"ה להר"ן שפירא ז"ל (דף ק"י סוף ע"ד) כתב וז"ל, ונלע"ד כי בשאר ימות השנה שאדם ניעור לילה אחד ועוסק בתורה ניצול מכרת אחד אמנם בלילה שבועות מי שיזכה להמשיך כתר ז"א להכתיר אותו בודאי יזכה להניצל מכמה כריתות שחייב עליהם. וזהו סוד כר"ת אותיות כתר להורות כי על ידי תיקון זה ינצל מפגם זה. עכ"ל.

לפי דברי רבינו יוסף חיים, שהרבה פעמים אדם חולה מחמת שנתחייב כרת, הרי בלימוד של לילה שבועות מתקן את הכריתות שנתחייב בהם, ולכן יזכה לרפואה.

טעם רביעי מדוע על ידי חג השבועות זוכה לרפואה, בהקדם מעשה, הגאון רבי חיים לייב אויערבאך זצ"ל היה נוהג לעלות ביום של חג השבועות למעונו של הגה"צ רבי משה יוסף הופמן זצ"ל, הדיין מפאפא שהתגורר בסוף ימיו בעיה"ק ירושלים ת"ו, לברכו בברכת החג. בשנה אחת ראה הגר"ח"ל כי פני הדיין מאירות ושמחות עד מאוד, ושאלו לשמחה מה זו עושה. נענה לו הרב מפאפא שלא היה בדעתו לספר לו, אך מאחר ששאלו מעצמו יגלה לו.

"בשנות בחרות", סיפר, "למדתי בישיבתו של הכתב סופר ז"ע, והיה שגור בפי הבחורים משמיה דהחתם סופר ז"ע, שמי שילמד כל הלילה בלא היסח הדעת כלל – מתוך רציפות המחשבה, יזכה לגילוי אליהו. והנה רבים ניסו שם לעשות כן ולא עלתה בידם, ואף אני עצמי ניסיתי שנים רבות ללמוד כל הלילה בלא היסח הדעת, אך עדיין לא זכיתי לכך.

בשנה זו למדתי כל הלילה ברציפות המחשבה, והנה זה עיין ועידינים אשר מתקשה אנכי בהבנת איזה קטע בזוה"ק, ובלילה זה בא לפני זקן אחד וביאר לי את הדברים באר היטב. לאחר שסיים סגרת את עיני כדי להתבונן במחשבותי בפירושו, ומשפקחתי את עיני פרח לו איש האמת. הבטתי בשעון וראיתי שכבר עלה השחר, והבנתי שזקן זה היה אליהו הנביא! לכן אני כה שמח היום.

נמצא כי הלומד ברציפות בלילה הקדוש הזה יכול לזכות לגילוי אליהו, והנה מצינו אצל אליהו הנביא את כח הרפואה, כמו המעשה המפורסם, עם הגאון רבי שלמה קלוגר צוק"ל שהגיע לברית מילה והמתינו זמן רב, לשאלתו מדוע ממתינים השיבו, שמחכים כי האבא גוסס ועומד למות, ורוצים לקרוא את שמו של התינוק על שם האבא. אמר להם שימולו אותו מיד, ואכן מלו אותו ולפתע הבריא האבא. והסביר להם הרב, שאלהו הנביא בא לרפאות את התינוק על הדרך בא וריפא גם את אבי הבן.

ולכן כתב הגאון רבי חביב דוד סתהון בספרו כרסיי דאליהו (דף כד ע"א): ובזה מצאתי סמך למנהג העולם שנותנים מים בשעת המילה תחת כסא אליהו ומשקים אותו לחולה להתרפאות, ע"י שהיו המים נתונים תחת הכסא בעת המילה, וטעם הדבר לפי"ז הוא נכון בביאת אליהו על המילה יבא עמו רפאל לרפא את המהול ויהיה תחנתו עמו על הכסא ויתרפאו המים עי"ז הם מועילים לרפואת החולה השותה מהם.

לכן על ידי חג השבועות שזוכה שיתגלה אליו אליהו הנביא ויביא עמו רפואה.

חג השבועות – יום הדין של תורה

כתב השלי"ה הקדוש (כבר נודע כי נשמתו חצובה ממגילת רות כמ"ש בספר שם הגדולים חלק גדולים מערכת י אות שצ"ט וזלה"ק: כתב בסדר הדורות שמצא בכתי"י החסיד ר' ליב מסלוצק שהגאון בעל שלי"ה היה נשמת רות ולכן כל פסוקי רות ווי"ן חוץ משמונה, ור"ת הפסוקים ההם הוא ישע"יה בא"ה ר"ת בן אברהם הלוי. עכ"ד. והוא ט"ס וצ"ל בא"ל והוא ר"ת בן אברהם לוי, והוא פלא. עכלה"ק) בשם ספר תולעת יעקב: ודע כי כמו שבראש השנה רצה הקב"ה להשגיח ולדרוש מעשה בני אדם, כי הוא יום הבריאה הראשונה וחידוש העולם, וכמו שתיקנו לומר "זה היום תחילת מעשיך" כדברי רבי אליעזר שאמר בתשרי נברא העולם, כן רצה ביום מתן תורה שהוא מורה על חידוש העולם להשגיח ולדרוש על מעשה העולם ולדונו על פירות האילן, כדאיתא בפרק קמא דראש השנה בארבע פרקים העולם נידון וכו' בעצרת על פירות האילן, וכבר ביארנו כי הפירות ההם, הם הנשמות הפורחות מאילנו של הקדוש ברוך הוא והעולם נידון ביום זה על התורה שנתנה בו שבטלו עצמם ממנה, והוא אמרם על פירות האילן בלא השלימים בתורה ובמצות כראוי.

להתענג בתענוגים

0772618021

העלון נתרם לעילוי נשמת: אברהם בן נעימה ז"ל. חנה חיה בת מרסל ז"ל.
נתרם ע"י משפחת שוחט ולהצלחה בכל המעשים